Anul IV — Orăștie, 21 Nov. v. (3 Dec. n.) 1898 — Nr. 47

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:
Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:
Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA
Institutului tipografic „Minerva" în Orăștie.

INSERȚIUNILE:
Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară 5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sûnt a se trimite la adresa: „Minerva" institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

2 Decemvrie 1898.

(*) Ani cincizeci împlinescu-se astăzi, de când Prea bunul nostru Impĕrat și Rege Francisc Iosif I., abia în etate de 17 ani, suitu-s'a pe Tronul, pe care din grația lui D-zeu și astăzi se află, și a luat în mână frênele ocârmuirii popoarelor din această țeară.

Când facem o reprivire asupra împregiurărilor critice cari au domnit în această țeară în timpul suirii Sale pe Tron, și asupra celor cari au trecut peste capul Lui de atunci încoace, nu putem decât sĕ ne bucurăm, că în butul tuturor grelelor încercări ce a îndurat, totuși dat i-a fost dela Părintele ceresc, ca o jumĕtate de veac sĕ fie în fruntea acestei monarchii, și sĕ conducă destinele ei cu atâta înțelepciune și constiențiositate.

Critice fost-au stările în această țeară la suirea Lui pe Tron, și critice sunt ele și în ziua de astăzi, după cincizeci de ani de domnie.

Pe lângă aceste stări critice, din întreagă monarchia, se mai adauge încă și doliul general ce a îmbrăcat întreaga țeară, din incidentul morții M. S. Impĕrătesei-Regine Elisabeta.

Ne aflăm așadar' în fața unei sĕrbări, față de care mai mult ni-se impun rugăciunile evlavioase, decât petrecerile și altele de felul acesta.

Și oare care este starea în care se află însuși Capul statului, al cărui iubileu se sĕrbează?

Tristă, foarte tristă!

De-o parte îl apasă durerea causată din incidentul morții neuitatei Sale soții, de altă parte îl apasă neînțelegerile și vrajba ce domnește între popoarele acestei împĕrății.

»Pace sĕ fie între popoarele Mele iubite«, au fost cuvintele ce-a rostit părăsind cripta, unde au fost așezate osemintele pământești ale scumpei Sale soții.

Dar' n'au fost ascultate aceste cuvinte ale Sale de către aceia, cari au ajuns a fi astăzi stăpânitorii zilei, și cari prin îngâmfarea lor, caută sĕ sugrume ori-ce suflare, care ar cuteza sĕ afirme că ea nu e — maghiară.

In Austria, vrajbei dintre Cehi și Nemți, în a căror mână este puterea, nu numai că nu au ajuns a-'i pune capĕt, dar' și mai mult se înăsprește pe zi ce merge.

In Ungaria asemenea. Deținĕtorii puterii de stat, se folosesc de toate mijloacele ilegale, ca ori sĕ se contopească toate popoarele într'un singur popor, în cel maghiar, ori apoi sĕ fie șterse de pe fața pământului. A treia cale la ei nu mai există.

Dar' nu numai că popoarele nemaghiare sunt nemulțumite cu actualii stăpânitori ai zilei, dar' chiar ei de ei trec printr'un foc, din care nimeni nu poate ști cum vor mai ieși.

In șovinismul lor nebun au mers așa de departe, încât au sărit cu toții asupra ministrului Wlassics, care a trimis directorilor de școale porunci, ca în ziua de 2 Decemvrie sĕ ducă tinerimea la biserică, la doxologia cea mare ce se va slugi în toate bisericile. Foile maghiare însĕ, și mai ales cele kossuthiste, se ridică cu tărie împotriva acestei porunci a ministrului, și nu vor sĕ audă cu nici un preț de Impĕrat, zicênd că ei au numai Rege, și și acesta numai dela 1867 încoace, și ei față de cele petrecute până acî, au numai amărîciune și jale.

Eată cum își știu ei manifesta lealitatea lor față de Tron și față de Casa Domnitoare, ei, cari întotdeauna se laudă în lumea largă, că sunt cel mai leal și mai supus popor din toate popoarele acestei monarchii.

Așadar' tot aceia sunt ei, cari au fost și la 1848, când au pus mâna pe arme și s'au sculat asupra Domnitorului lor ca sĕ-'l doboare de pe Tronul moștenit dela moșii și strămoșii Sei.

Nimic nu s'a schimbat în firea lor asiatică în decurs de 50 de ani.

Cincizeci de ani de domnie!

Rari sunt acei domnitori, cărora dat le este dela Părintele ceresc, ca o jumĕtate de veac sĕ stee în fruntea vr'unei țeri, și rari sunt și acele popoare, cari au fericirea a putea sĕrba, dimpreună cu domnitorul lor, un astfel de iubileu.

Noi, cărora dat ni a fost ca sĕ avem o astfel de fericire, cuvine-se, ba ni-se chiar impune, ca cu întreită bucurie sĕ sĕrbăm ziua de 2 Decemvrie.

Și precum ni-am știut manifesta prin rugăciuni evlavioase jalea adâncă ce ne-a cuprins sufletele auzind despre moartea Impĕrătesei-Regine Elisabeta, rugându-ne pentru odichna sufletului Ei, tot astfel ridica-vom astăzi rugăciuni ferbinți către Părintele ceresc, ca sĕ reverse darul seu asupra M. S. Impĕratului nostru, învrednicindu-'l încă și pe mai departe de-a putea sta în fruntea acestei țeri, și în loc de zilele triste ce ca ploaia au trecut peste Capul Lui, sĕ-'i dee zile senine, ca barem în zilele viitoare ce-'i mai sunt destinate sĕ le petreacă pe acest pământ, sĕ-'și poată afla odichnă trupului și sufletului atât de des și greu încercat. Căci cu ce încredere va mai privi el în viitor, dacă trecutul și presentul i-se înfățișează într'o stare atât de tristă?

Și sĕ nu uităm, că odată cu rugăciunile noastre ce le înălțăm pentru îndelunga vieață a M. Sale Impĕratului, sĕ implorăm darul celui atotputernic și asupra noastră, făcêndu-ne părtași de o soarte mai bună, ca cea în care azi ne aflăm. Sĕ ne învrednicească de un viitor, în care *dreptatea, egalitatea* și *frățietatea* sĕ domnească în această țeară, sĕ nu mai fie apăsători și apăsați, ci toți fii acestei patrii deopotrivă sĕ se bucure de binefacerile ei și împreună sĕ meargă pe calea progresului și a culturii.

D-zeu audă rugăciunile noastre!

Producte kossuthiste cu privire la iubileul M. S. Monarchului. In nrul dela 24 Nov. n. a. c., într'un articol al lui »Egyetértés« subscris de Kosuth Ferencz, aflăm următoarele frase:

»Inainte de asta cu 50 de ani, Impĕratul austriac nu numai că n'a domnit *juridice* asupra Ungariei, dar' nici *de fapt*, trupele lui erau în alergare, încă n'a fost venit ziua dela Șiria«.

....»înainte cu 50 de ani, cu fer și cu foc a pustiit împĕratul austriac pământul patriei maghiare«.

»Dacă la toate li-se face contrarul, în loc de pace și liniște revoltă și amărîciune domnește pe teritorul țerii«.

»Sĕ se sĕrbeze iubileul regelui maghiar, dar' împĕratul austriac pe pământul unguresc sĕ rĕmână ***strĕin:*** acea idee a împĕratului austriac, a cărei aniversare de 50 ani ar fi 2 Decemvrie, și așa a murit; demult a murit; de 30 de ani zace sub ruinele rușinoase ale desastrelor sorții.

*

Ne-au ajuns urma. Ceea-ce noi Românii am făcut la 1892, când ne-am hotărît a presenta M. S. Monarchului un Memorand, în care îl rugam ca sĕ întervină pentru îndreptarea stărilor de nesuterit ce ni-le-a croit stăpânirea de atunci, au ajuns a face astăzi înșiși Maghiarii. Partidul independent, cel poporal și cel național au redactat un Memorand, în care se descriu toate ilegalitățile și mĕsurile excepționale ce le ia guvernul lui Bánffy pentru a se susține la putere. Cu redactarea lui a fost însărcinat Hodossy Imre, om cu mare trecere în vieața politică și publică a Ungariei, cu concursul contelui Apponyi și Horánszky. Memorandul este subscris de 94 representanți maghiari. Că la ce resultat vor ajunge prin presentarea acestui Memorand M. S. Impĕratului, și că oare putea-vor ajunge ca sĕ-'l presente, asta e greu de deslegat, deoare-ce trebue sĕ treacă înainte de toate prin Dietă, și sigur că mamelucii lui Bánffy îl vor respinge.

*

Scandalurile studenților maghiari dela academia din Oradea-mare se reîncep. Sâmbătă, când tinĕrul *Lucian Bolcaș*, s'a presentat la academie, după congresul din Turin, earăși a fost huiduit și înjurat din partea studenților maghiari. Sunt mâchniți pentru căldura cu care au fost primiți studenții români de către cei străini, și îndeosebi de către studenții italieni. Voesc ca sĕ se pună acuma *ei* în grevă, până-ce nu vor pedepsi pe *Bolcaș*. Studenții români și de astă-dată se poartă brav, încurajiați fiind de succesul ce l-au avut la Turin.

Cu o dovadă mai mult lui »Hunyad«!

*

Conferența contra anarchiștilor, s'a deschis la Roma, în palatul Corsini Joi în sĕptĕmâna trecută, și a fost deschisă de către ministrul de externe italian Canevaro. Delegații statelor europene sunt în numĕr de vre-o 40. Ei au deplină libertate a face propuneri și a ridica chestii, chiar și de acelea, pe cari nu le-a ridicat guvernul italian.

Se crede, că dacă nu mai mult, atunci totuși vor ajunge cel puțin la resultatul, ca între polițiile diferitelor state sĕ se contracteze legături mai strînse în scop de a supraveghia pe anarchiști, precum și ca toate crimele anarchiste sĕ fie considerare ca de drept comun.

De altcum hotărîrile ce vor lua în această conferență contra anarchismului, vor rĕmânea mai mult în secret.

*

Nou provisor. La 30 Nov. contele Thun și ministrul de finance austriac Dr. Kaizl s'a dus la Budapesta, pentru a se înțelege cu guvernul ungar asupra unui nou provisor de 6 luni, al pactului economic.

Instalarea
noului fișpan al comit. Hunedoarei
Contele **Bethlen Miklós.**

Instalarea s'a făcut la 30 Nov. n. în Deva.

Primirea fișpanului atât la gară cât și la casa comitatului, a fost cât se poate de rece. Se vede că „meltoșagoșii" nostri sunt supĕrați, că nu s'a denumit careva dintre dînșii.

La congregația extraordinară a luat parte multă lume, și membrii români s'au presentat destul de bine. Inainte de actul instalării, fișpanul a fost la biserica catolică ca sĕ asculte misa, și așa ședința s'a început abia pe la 11 ore.

Vicișpanul Hollaki salutând pe cei întruniți, a declarat ședința de deschisă, lăsând sĕ se cetească actul, prin care s'a denumit noul fișpan.

O deputațiune mare, în care au fost aleși un vicar și doi protopopi români, 'l-a învitat pe noul fișpan din odaia laterală, ca sĕ-'și ocupe locul.

După depunerea jurământului, noul fișpan și-a ținut vorbirea de inaugurare, în care a spus, că el este omul muncii, că va fi drept și gata a asculta pe ori-cine, care s'ar adresa către sine, a propus că va stărui, ca sĕ fie o administrațiune promptă și ***curată,*** că va controla cu vigoare pe oficialii comitatensi și va stărui ca sĕ se facă dreptate fiecăruia, fără considerare la confesiune și naționalitate. Apoi a mulțumit pentru primirea ce i-s'a făcut, și oaspeților veniți în „diszmagyar" din comitatele Torontal, Arad și Caraș-Severin.

A urmat apoi salutarea vicenotarului Pogányi Béla, în numele oficialilor administrativi, în care a asigurat pe noul fișpan, că ei își vor împlini slujbele lor, cu conștiențiositate.

Liniștindu-se „éljen"-urile nu prea însuflețite, a luat cuvêntul membrul român dl ***Francisc Hosszu-Longin,*** rostind următoarea vorbire:

Onorată Congregațiune!

Dl vicișpan ne-a convocat la adunarea extraordinară de astăzi, punênd la ordinea zilei exclusiv »instalarea noului fișpan«.

Nu voiu sĕ caut motivele, pentru care această instalare nu s'a amînat până la congregațiunea ordinară, ce se va ține în luna lui Decemvrie, ci voiu trece de-adreptul la: a Vĕ arĕta și a motiva, pentru-ce eu și cred că și ceialalți membri români ne-am presentat la actul instalării.

Onorată Congregație!

Fișpanul în sensul §-ului 57 art. de lege 21 din 1886, este representantul puterii executive, — omul de încredere al guvernului.

În cadrul acestei legi precum și afară de acest cadru, fișpanul ca atare are multe și mari drepturi în special, — pe lângă controlarea întregului organism administrativ, are misiunea sĕ cunoască cu temeiu starea adevĕrată a lucrurilor, în comitatul unde este trimis, ca sĕ represente guvernul și ca sĕ afle și sĕ refereze exact părerile unora și altora dela bărbații în cercul cărora se află.

Domniile Voastre, onorați membri ai congregației, Vĕ este cunoscut din trecut și present, că noi membrii români, membri ai partidului național român, cu toate ocasiunile ne-am ținut de datorință a ne spune părerile aici franc!

Natural deci, că venind acum un nou și nouĕ necunoscut representant al guvernului, trebue sĕ-'i spunem și acestuia părerile noastre, ca sĕ știe din capul locului cu cine are de-a face.

Onorată Congregațiune!

Noi nu am venit aici ca sĕ deplângem depărtarea fostului fișpan, cu care personal nu avem nimic, fiindcă ori-cine i-ar urma, depărtarea D-sale nu ne atinge.

Dar' nu am venit nici sĕ luăm parte activă la manifestațiunile ce se fac din incidentul instalării de azi, sau sĕ ne exprimăm bucuriile noastre pentru venirea altui representant al guvernului, fiindcă trecutul și presentul ne-au dat destule, ba chiar prea multe

dovezi, pentru care să nu ne îmbucurăm de venirea ori-cărui representant al guvernului, în care noi nu avem nici o încredere!

Noi n'am venit, ca să cerem, ca cu altă ocasiune, respectarea limbii noastre naționale, fiindcă știm prea bine, că ori-cine ar fi representantul guvernului, nu v'a respecta dreptele noastre pretensiuni, căci astfel este situațiunea politică de astăzi în nefericita noastră patrie poliglotă.

Nu am venit aici ca să luăm de bani buni sau să punem vre-un pond oare-care pe promisiunile și enunciațiunile ce să fac cu asemenea ocasiuni din partea representantului guvernului, fiindcă acele de comun sunt numai frase goale sau se explică în detrimentul nostru.

Din contră! Am venit ca să fim triști martori la un nou act, prin care vedem că s'a inscenat aici în mijlocul unei poporațiuni de peste 250.000 de Români, o manifestațiune de colorit unguresc, ca și cum te-ai afla în mijlocul Cumaniei!

Am venit, ca să-'i spunem nou venitului fișpan, că noi Românii din comitatul Hunedoarei, ca membri ai partidului național, în butul tuturor persecuțiunilor, ce le îndurăm pe toate terenele, precum în trecut, așa și în present, ne vom ținea de datorință a ne împlini deobligăminele noastre de civi și cetățeni ai patriei noastre comune.

Am venit să-'i spunem și noului fișpan, că noi Românii, nu am avut, nu avem și nu vom avea încredere în guvernul, pe care e chemat să-'l represente aici, precum nu am fost, nu suntem și nu vom putea fi nici în viitor mulțumiți, nici chiar cu întreg sistemul după care se guvernează țeara noastră!

Am venit ca să-'i spunem noului fișpan, că ceea-ce se face națiunei române, care încă își are îndreptățirea la viață, ca ori-care națiune din acest stat poliglot, nu este nici cu drept, nici echitabil și nici nu poate fi folositor patriei noastre comune, prin urmare tractamentul de care avem parte, pe noi ne supără și ne jignește, încât ne pune pe gânduri, că unde o să ajungem până la sfîrșit?!

Am venit să-'i spunem, că poate vor fi și între Români de aceia, cari din motive lesne de înțeles, vor fi nevoiți a face enuncieri că sunt mulțumiți cu stările actuale, dar' aceste declarări nu sunt și nu pot fi sincere, prin urmare nu pot avea nici un preț în ori-ce formă s'ar face!

Am venit să-'i spunem, că noi Românii și în viitor ne vom ținea de datorință a pretinde și a apăra interesele noastre naționale și special administrative, ori îi va plăcea guvernului ori nu!

Această vorbire a fost des întreruptă de desaprobările obicinuite ale Maghiarilor și viu aprobată din partea membrilor români.

Iritațiunea ajunsese la culme, căci nemeșuților nu le venia la socoteală, ca în toiul bucuriei lor să li-se spună dreptul în față, cu atâta curagiu și hotărîre. Pe când de altă parte, membrilor români le-a fost ca o ușurare a sufletului lor năcăjit, de aceea fișpanul s'a și grăbit, ca după câteva observări să ridice ședința.

După ședință au urmat închinăciunile obicinuite, la care, durere, putem spune, au participat *patru* preoți gr.-or. și *patru* gr.-cat., dintre cari doi au luat parte și la banchet, unde după-cum auzim, vicarul Hațegului a ținut și un toast, nu știm dacă Ungurii au dat crezământ la ceea-ce a zis d-sa.

LUEGER CONTRA MAGHIARILOR

Dr. Lueger, primarul Vienei, care în dese rînduri a sbiciuit aspru purtarea Maghiarilor și sistemul lor de guvernare și și-a ridicat vocea întru apărarea naționalităților nemaghiare din Ungaria, și pentru aceea a celor din Austria, a ținut, zilele acestea, cu ocasiunea unei adunări a creștinilor sociali, o cuvêntare, cu privire la statua lui Hentzi, din care reproducem și noi următoarele:

»E de neînțeles și nu se poate cuprinde cu mintea ceea-ce se întêmplă în Ungaria. Un mareșal cesaro-regesc atacă pe ministrul de rĕsboiu și totuși numai sudalme și insulte primește pentru aceasta dela Maghiari. Eu, ca primar al Vienei declar, că statua Hentzi este pentru Viena, dar' numai pentru-ca mai târziu să se ridice earăși în Budapesta, când acolo se va restabili ordinea. Puțini sunt la noi în Austria acei oameni curagioși, cari să cuteze a înfrâna excesele Maghiarilor, neliniștea lor. Când eu, la timpul seu, am fost luat posiție în contra Ungariei, chiar și aderenții mei m'au părăsit. Azi însĕ lupta împotriva Ungariei a devenit un bine public, o proprietate comună în Austria. Trebue, ca în contra Ungariei să deșteptăm ambiția armatei; armata ne este nouĕ comoara cea mai scumpă, care de altmintrelea ar trebui separată cu totul de politică. Numai dacă Maghiarii vor ști, că în inima fiecărui oficer austriac zace ura înflăcărată, contra lor — numai atunci ei vor da-o mai ieftin«.

Ungurii, ca totdeauna, așa și de astă-dată, sunt cătrăniți reu pe Lueger din această causă.

O învingere a Românilor — nimicită.

Devisa guvernului unguresc de astăzi, în fruntea căruia stă caporalul de gendarmi Bánffy, este: Nimic pentru nemaghiari și totul pentru Unguri.

Condus de această devisă, vĕzând că în congregația primă a comitatului Arad, ce s'a ținut acum câteva sĕptĕmâni, membrii Români prin lupta bărbătească ce au dus, au reușit a sdrobì pe Unguri și propunerea lor, de-a se arunca o nouă dare pe capul bietului popor din acel comitat, care este românesc, din care să se acopere hoțiile lui Kriványi, a dat porunci fișpanului, ca să concheme o a doua congregație, în care să se folosască de toate mijloacele, de sigur ilegale, căci pe cele legale ei nu le cunosc, ca să se primească acel arunc asupra comitatului.

Fișpanul a și dat ascultare acelei porunci și a urmat întocmai.

Joi în sĕptĕmâna trecută s'a ținut din nou congregația comitatului Arad, pentru a se vota, ca suma defraudată de Kriványi, să fie restituită prin aruncul ce se va face asupra comitatului.

Luat-au parte la această congregație, toate uneltele fi și solgăbiraelor, cărora li-s'a dat aspră poruncă să voteze pentru arunc, și astfel, cu toată lupta bărbătească ce au desfășurat și cu această ocasiune membrii români, au trebuit să fie învinși de către ceata fișpănească, care într'una sbiera și alarma în sală, încât membrii români în continuu au fost întrerupți în vorbirile lor, cari erau de tot sdrobitoare pentru Unguri.

In acest chip apoi, nici nu e mirare, dacă membrii români ai congregației, au fost de astă-dată majorisați prin voturile slujbașilor stăpânirii.

Rĕmâne deci, ca bietul popor român din acest comitat, să plătească din greu la dare, până ce va ajunge ca să se acopere suma ce Kriványi a furat-o dela cassa orfanală a acelui comitat.

O nouă buouriе — patriotică.

Compatrioții nostri maghiari de nou iubilează și preamăresc pe Bánffy, pentru-că i-a succes a stoarce dela contele Goluchowski învoirea, ca reședința conducerii afacerilor externe, de aci nainte, pe timpul cât M. Sa Impĕratul va petrece în capitala lor, în Budapesta, încă să fie acolo.

Aceasta, deoparte cu atât mai vîrtos, fiindcă însuși M. S. Impĕratul și-a exprimat dorința, că de-aici nainte va petrece timp mai îndelungat în Budapesta, de altă parte, fiindcă conducerea afacerilor externe trebue să fie în contact imediat cu politica internă a țerii. Și afară de aceasta, Ungaria încă este un stat tocmai atât de suveran ca și Austria, cu toate-că, după obiceiul vechiu, reședința conducerii afacerilor externe a fost totdeauna — Viena.

Dacă contele Goluchowski ar fi venit mai demult în imediată atingere cu cercurile politice maghiare, zic ei, atunci demult ar cunoaște vederile acestora și de sigur că nu s'ar mai fi îndoit în loialitatea lor.

Noi din contră suntem de părerea, că dacă contele Goluchowski mai demult i-ar cunoaște mai deaproape pe Unguri, atunci nici de vorbă n'ar mai sta cu ei, dar' nu să le mai facă încă și pe voe.

Despre aceasta se va convinge el însĕ cât de curênd.

Noi le cunoaștem lingușirea și loialitatea lor atâta durează, până-ce ajung a stoarce vr'o promisiune s'au vr'un favor oare-care, și-apoi să te ții, nene, că te știu ei sucì și rĕsucì, cum lor le vine la socoteală.

Numai astfel, zic ei, vor putea încungiura pe viitor astfel de lucruri, cari nu rĕspund cu... de sigur cu — ideea de stat maghiar.

Vorbă e, că Goluchowski le împlinește și această voe a Maghiarilor, întocmai cum a împlinit-o și anul, când a stăruit pe lângă Monarchul, de a primit pe Impĕratul Germaniei și pe Regele Carol în — Budapesta, ear' nu în Viena.

Înțeleși odată asupra acesteia umblă acum ca să facă și un oficiu deosebit în Budapesta, pentru membrii ministrului de externe pe timpul cât acela va resida în capitală.

In chipul acesta cred ei, că poate le va fi mai ușor a înfunda chestia naționalităților.

Noi credem însĕ, și suntem chiar convinși, că dacă ar avea ei în Budapesta, nu unul, dar' zece ministere de interne și externe, tot acolo vor ajunge în deslegarea chestiei naționalităților, unde astăzi se află.

Nu ne vor putea deloc abate dela calea ce am apucat prin ori-câte siluiri și prigoniri vor îndrepta contra noastră, până-ce nu vor recunoaște de juste toate cererile noastre, și nu se vor nisuì într'acolo ca acelea să fie resolvate într'un mod, prin care cu toții să fim mulțumiți.

Mai curênd ne temem, că lucrurile de aci înainte nu numai că nu vor merge mai bine, de sigur că pentru dînșii, ci din contră neînțelegerile se vor înmulți, convinși fiind, că din ce te apropii mai mult de ei, tot mai mult ți-se dă ocasia ca să te convingi despre slăbiciunea lor și despre șovinismul turbat de care sunt conduși.

Știri Politice

Mareșal al Bucovinei.

»Patria« din Cernăuți aduce știrea, că dl Iancu Lupul, deputat al Bucovinei, a fost numit mareșal al țerii.

Aducênd această știre, »Patria« scrie:

»Relevăm cu satisfacțiune, că cu toate perderile ce le-am suferit la ultimele alegeri pentru dietă, totuși s'a numit mareșal al țerii un membru din sinul deputaților români.

»Opintirile adversarilor nostri au rĕmas fără succes.

»Rĕmâne acum, ca energia fruntașilor nostri să susțină nealterat pe sama deputaților români cele două locuri în comitetul țerii, pe cari le-au avut în periodul trecut«.

*

Deschiderea parlamentului român.

Luni în sĕptĕmâna aceasta s'a deschis parlamentul român.

Din cuvintele Regelui reiasă, că România se bucură astăzi de stima tuturor statelor europene și că relațiunile ei cu toate statele sunt cât se poate de bune.

Amintește de primirea călduroasă ce i-s'a făcut din partea Rusiei din prilegiul visitei sale la Petersburg.

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

AȘTEPTARE

Plouă și te aștept acasă...
Cum aud un pas, tresar —
Ah! mĕ tem să nu-'mi rĕmână
Așteptarea în zadar!

Zăbovește 'n altă parte
Dragul meu, de nu mai vine?
Ori s'a rătĕcit prin noapte?
Roibul știe drumul bine...

Las să plouă! Tu, iubite,
Numai tu să-'mi vii acasă —
Ți-oiu svînta obrazii umezi
Cu năframă de mătasă!

St. O. Iosif.

Visul meu.

Ah! D-zeule! ce vis a mai fost și acesta, zisei când mĕ deșteptai.

Deoare-ce în acea seară am scris mult, foarte mult, într'atâta obosisem, încât îndată am și adurmit. Ce liniștit îmi era somnul la început! Eram atât de vesel, ca nici-când altă-dată. Da, căci în somnul meu vedeam acea ființă, pe care, D-zeule! n'o vĕzusem de timp îndelungat. Mi-se părea că stând la masă și scriind, de-odată aud o mișcare prin antișambră și cineva întră în odaie. Intorcêndu-'mi capul, ce vĕd? Inaintea mea sta aceea, pe care am iubit-o atât de mult, și pe care acuma o perdusem pentru totdeauna. Bucuria mea era nespusă. Am voit să sar de pe scaun ca s'o sărut, s'o mai strîng odată la pieptu-'mi ferbinte, s'o desmerd; dar' — ce durere, ce desperare; ea, învĕlită într'o manta albă ca zăpada, cu pĕrul despletit și galben ca aurul, s'a oprit în fața mea, și cu un semn poruncitor îmi arĕta să nu mĕ mișc. Mĕ fixă apoi din cap până în tălpi și cu un zimbet de milă, voia să se depărteze. Eu, de bucurie că o mai vĕd odată, mĕ scol de pe scaun, mĕ apropiu de dînsa, și, cu lacrimile în ochi, o rog să nu mĕ mai părăsească, să nu mĕ mai lase singur în această lume plină de amărîciuni și chinuri. Dar' înzadar, căci dînsa, care odată atât de mult mĕ iubia, care în continuu îmi surîdea, de astă-dată a fost nemiloasă, prea crudă față de mine.

Se închină către mine, și depărtându-se îmi zise:

N'a sosit încă timpul, ca să fim earăși împreună, sunt..... zeița morții.

Am înmărmurit.

Tabloul dinaintea ochilor s'a schimbat, și în loc de chipul ei îngeresc, vedeam defilând pe dinaintea mea nenumĕrate schelete, în mantaue negre, ca noaptea, purtând pe umerii lor osoși seceri și coase, cari în neîndurarea lor, cu ochi sclipitori priviau spre mine, făcênd fel și fel de semne amenințătoare.

Devenisem rece ca ghiața.

Voii să mai zic încă ceva, dar' — prea târziu, căci mĕ deșteptasem.

Fiind atât de tinĕr, de sigur că zeiței.... i-s'a făcut milă de mine.

A doua zi! ah Doamne, ce timp frumos! Luai o cunună de flori, mĕ dusei cu ea la cimiterul, unde și-a aflat vecinic lăcaș aceea, pe care nici când nu o voiu uita, și îngenunchind pe mormêntul ei, am depus cununa, ale cărei flori udate au fost cu lacrimi ferbinți, în amintirea ei.

Petrișor.

Cerșitoarea.

Mĕ întâlneam regulat, în fiecare dimineață cu dînsa. La colțul stradei cu mâna întinsă, aștepta mila trecĕtorilor. Glasul ei plângĕtor, potrivit pe un cântec de suferințe, mĕ făcea, în totdeauna a-i da o milă.

Era atât de sĕracă și neputincioasă, încât abia seara, dibuind, cu un pas încet și nesigur, întra în miserabilul ei adăpost, un fel de magazie, printre ale cărei scânduri vêntul aspru al iernei te lovia din toate părțile.

Imi aduc aminte, că în o dimineață am întrebat-o de unde este, dacă are rude, cu noștințe, și cum de a ajuns în starea aceea. Nu-'mi rĕspunse nimic, ci numai privindu-mĕ, vĕzui două lacrimi rostogolindu-se pe veștejii ei obrazi. Imi era deajuns; am înțeles că durerea și miseria fusese destinul.

— Dacă am fost și eu ceva aici în lume, îmi zise ea, și dacă am putut vre-odată a fi fericită, vezi fața mea, întreabă sufletul meu. Intreabă-mĕ dacă vre-odată am putut zimbì, sau dacă vre-o rază măcar cât de mică de veselie, a putut să se reverse în sufletul meu. Născută în miserie, în miserie am trăit, prin ea am perdut farmecul tinereței, prin miserie mĕ voiu stînge. Numai nouĕ ni-se pare lungă vieața, ori-cât ar fi ea de scurtă, numai nouĕ sĕracilor, ne este dat a suferì și pentru ceialalți. Mila atât de rară dată, și batjocurile oamenilor, numai pe noi ne lovesc.

Și începù să plângă.

Am plecat de acolo, căci simțeam că nu mĕ voiu putea ținea, am plecat încuragindu-o, și făcêndu-o să spere în Dumnezeu și mila lui.

— Dumnezeu, zise ea, nu există pentru mine, și dacă este vre-unul, nu cred în el și puterea lui. Cuvintele acestea m'au îngrozit.

Era un blăstĕm, ce sbura de pe buzele ei înghețate și amorțite de frig.

A doua zi n'am mai întâlnit-o.

Murise. Își sfîrșise călĕtoria prin lume, și plecase lăsând drept moștenire cânelui seu, singuru-i amic de suferințe, o mână de pae, pe care de acum, nu mai avea cu cine să se certe, seara, la culcare. Vecinii au fost deșteptați de lătrăturile cânelui, care plângea pe trupul ei, simțind sĕrmanul singurătatea în care rĕmânea.

O găsiră înghețată, strînsă, cu corpul vênĕt de frig, alături cu o bucată de pâne, pe care o strîngea încă în mânile ei convulsive.

Nici o lacrimă pentru dînsa, nici un clopot!

Primăria a aruncat-o într'o groapă închisă între patru scânduri.

C. A.

Spune, că România a fost învitată să iee parte la conferența de pace propusă de Țarul, și la aceea contra anarchiștilor, propusă de guvernul italian, cari toate dovedesc, că România ocupă astăzi loc de frunte în concertul european.

La urmă imploară binecuvêntarea părintelui ceresc asupra lucrării parlamentului.

CORESPONDENȚA

O întimpinare.

Dl Alexandru Vlad, aflând dela mai mulți amici ai sei, că Corespondența din nrul 45 al »Revistei Orăștiei« subscrisă de *Uncheașul* s'ar referi la persoana dumnealui, ne roagă să publicăm următoarele:

Banpotoc, Nov. 1898.

Domnule Redactor!

Cele publicate în »Tribuna« și »Foaia Poporului« nu sunt scrise de mine și nici nu cunosc autorul acelora, dar' cuprind purul adevĕr, cu acea deosebire, că dl P. Mihuț pentru aceea nu a luat parte la banchet, dar' nu și la joc, pentru-că a avut afaceri oficioase în Bârsău și a trebuit să se depărteze, ear' dl protopop s'a reținut dela petreceri sgomotoase în timpul doliului metropolitului. Că au jucat preotesele și fetele acelora până în zori de zi, servească-le de fală.

Este adevĕrat, că eu nu am fost la sfințirea bisericii din Certejul-superior, pentru-că eu numai cu o zi înainte am sosit din România, unde petrecusem 2 sĕptĕmâni și tot atunci seara am primit învitarea la înmormêntarea unicului fiiu al tralelui meu S. Vlad din Orăștie, ear' Luni după trecerea sfințirii bisericii am primit învitarea la sfințirea bisericii, adunarea despărțĕmêntului »Astrei« etc. Cu toate acestea eu auzind încă în Piski despre adunarea din Certej, cu acel gând am venit acasă, că Duminecă dimineața să merg la Certej, dar' sosindu-'mi pe la 8 ore seara expresul cu epistola dela fratele meu, Duminecă am luat-o la Orăștie și pe timpul când *Uncheașul* își petrecea în banchet și joc, eu atunci plângeam dimpreună cu fratele meu și soția lui, care nici astăzi nu se mai poate consola. Eată dară, Unchește dragă, somnul ce l'am durmit eu pe timpul sfințirii bisericii, după-cum afirmi D-ta.

Dacă, Unchește, mĕ cunoști așa de bine, să-'mi spui că dela care ocasiune de felul acela, la care m'ar fi îndemnat datorința morală sau oficioasă am lipsit eu? Și după-ce D-ta adresezi o mulțime de vorbe vătĕmătoare la adresa privitoarei, prin cari o faci mincinoasă, fățarnică, buhă, pupăză, fără minte etc., tot vorbe ca »zi-i mamă gușată să nu-'ți zică ea nainte«, te împedeci de persoana dlui protopop Pipoș și te încerci a o vătĕma. Ce a greșit persoana aceasta în tot actul sĕvîrșit la 11/23 Oct. a. c. în Certej, de trebue să sufere acuma? Și care afirmațiune este minciună din vorbele privitoarei? D-ta zici că dl preot din Certej n'a primit nici un ordin de oprire a petrecerii, pe când dl protopop Vineri înainte de sfințirea bisericii i-a trimis oficios interzicerea petrecerii pentru doliul metropolitului.

Acum care e minciună? a D-tale sau a privitoarei?

Intrebi: »Ori dl protopop e și polițist ca să oprească lucruri ce nu taie în sfera lucrurilor bisericești!!«

Eu nu te combat, dar' judece publicul: oare nu i-s'ar fi imputat protopopului de o negligență în oficiu, dacă nu ar fi interzis acea petrecere cu joc imediat după moartea metropolitului, plane în apropierea sa și cu ocasiunea sfințirii bisericii? Nu te sfiești D-ta a atinge în mod vătĕmător persoana protopopului și a declara de nedeamnă pe acea persoană, care a cutezat a descoperi publicului, că dl protopop Pipoș și-a făcut datorința? Te genează pe D-ta aceasta? Eată invidia!

Epitetele adresate privitoarei în »Rev. Or.« nr. 45 a. c. le-ai putea primi D-ta, Unchește! Că au făcut Românii gr.-or. și mai ales fețele bisericești bine sau rĕu că au luat parte la bal a treia zi după înmormêntarea metropolitului lor, earăși judece publicul. Mi-e teamă însă, că aceasta ne va da epitetul de nematuri. Curioasă corespondența D-tale, Unchește! Te certi cu »nime«, ear' privitoarea va rîde în pumni vĕzêndu-ne pe noi la părueală.

Am zis acestea nu ca să apĕr privitoarea, căci nu o cunosc, ci în interesul adevĕrului.

Alex. Vlad.

Paza frontierelor rusești.

Toate frontierele rusești sunt păzite de o gardă specială numită pogranițsnania straja, care formează trei cordoane și servește la împedecarea contrabandelor de-a pătrunde în țeară precum și a prinde pe oamenii cari voiesc să între pe ascuns în Rusia sau să iasă de-acolo.

Soldații de infanterie, cari stau de-a lungul frontierei, așa ca să nu peardă nimic din vedere, compun primul cordon. Cavaleria, care stă ascunsă prin locuri unde nimeni n'o vede și de unde ea vede tot ce se petrece la hotar, formează al doilea cordon. In sfîrșit al treilea cordon se compune din patrule cari țin drumurile și visitează gările și hanurile.

Cu toate mĕsurile acestea, contrabanda se practică pe scară întinsă la frontiera rusească. Guvernul rusesc, pentru a face pe contrabandiști să creadă că soldații dela graniță sunt mai numĕroși, făcuse soldați de lemn și și-'i așezase între ceialalți. Contrabandiștii, descoperind șiretlicul, au furat păpușile și, deoare-ce ele costau destul de scump, guvernul a renunțat la mijlocul acesta de întărire a pazei.

Aproape toți locuitorii satelor rusești dela graniță trăiesc din contrabandă, care se face mai cu seamă cu spirtul.

Vasele de cari se servesc contrabndiștii sunt niște tuburi late de cauciuc sau de pânză impermeabilă și cu cari își înfășură corpul pe sub haine.

Contrabandiștii ruși întrebuințează o mulțime de șiretlicuri pentru-ca să între în Rusia. Adeseori, dînșii trec fruntaria în fugă; soldatul care-'i zărește nu-'și poate părăsi postul și trage în aer un foc pentru a da de veste cordonului al doilea care se pune în urmărirea contrabandiștilor. Aceștia însĕ, deprinși din copilărie cu așa meserie, aleargă adeseori mai repede decât un cal, și scapă.

Alteori, contrabandiștii, folosindu-se de superstiția soldaților ruși, se îmbracă în alb ca fantomele și trec noaptea nesupĕrați pe dinaintea soldatului, înmărmurit de frică.

S'au găsit contrabandiști cari trecuseră noaptea granița imitând ca un instrument special sgomotul pintenilor; soldatul, crezênd că trece șeful sĕu prin apropiere, și-a părăsit postul ca să-'l caute și în scurta lui lipsă contrabandiștii au trecut cu mărfurile venind de pe teritorul german.

Se face mare contrabandă și în trenurile căilor ferate. Aci contrabandiștii se servesc de mijloace curioase. Nevasta unuia dintre ei, femee frumoasă și care știe să poarte cu distincție găteli scumpe, se îmbracă ca o prințesă, i-se dă un pasaport fals sub numele de baroneasa ori contesa cutare și astfel ea poate să introducă în Rusia bijuterii sau dantelării scumpe.

Un scriitor rus, Michel de Bernoff, povestește următoarea anecdotă:

O damă și un tinĕr se află singuri într'un cupeu de tren.

Pe când trenul e la distanță numai de câteva minute de frontiera rusă, dama începe să dea semne de grije; se întoarce într'o parte și începe să-'și aranjeze corsajul. Tinĕrul îi făcea întrebări și ea rĕspunde că ar vrea să treacă pe ascuns în Rusia câțiva metri de dantelă.

— E frumoasă dantela d-tale, d-nă? întrebă tinĕrul.

Dama dete din cap în semn negativ, exprimându-'și totdeodată credința că are a face cu un om bine crescut care n'o s'o denunțe

Tinĕrul o asigură în privința aceasta, dar' la vamă dînsul șopti ceva la urechea unui amploiat: dama fu căutată, i-se confiscă dantela și trebuì să plătească amendă.

Când trenul porni din nou, ea se întâlni în același vagon cu tinĕrul.

— Cum, dle, după ceea-ce ai făcut mai îndrăsnești să te urci în același vagon cu mine?

Tinĕrul se scuză, apoi zise:

— Și eu am în jurul corpului meu câteva sute de metri de dantela cea mai fină, și denunțându-te pe d-ta, n'am avut altceva în gând decât să mĕ apĕr pe mine. Acum eu îți ofer ca despăgubire dublul mărtei ce ți-s'a confiscat și poftim și banii ce ai plătit ca amendă. Imi rĕmâne și mie câștig destul.

„Z. Căl."

NOUTĂȚI

Iubileul Monarchului în Orăștie. Din prilegiul sĕrbării iubileului de 50 ani de domnie a M. S. Impĕratului și Regelui nostru Francisc Iosif I. s'a sĕvîrșit și în bisericile române din loc sf. liturgie împreunată cu Te-Deum. La aceasta au luat parte, pe lângă inteligență și popor, și soldații români dela reg. 63 și 64 cari staționează aici.

La reîntoarcerea în casarmă, dl vice-colonel *Pöhlig* a ținut o cuvêntare, în limba germână, în care a arĕtat însemnătatea zilei de astăzi; ear' dl locotenent *Cornel Frențiu* a interpretat această cuvêntare în limba română. După aceea a urmat distribuirea medaliilor pentru oficeri și toți acei soldați, cari au împlinit doi ani de serviciu. Pe lângă aceasta fiecare soldat a mai primit și câte o broșurică, tot insul în limba maternă, în care li-se pune la inimă lealitatea și supunerea față de Impĕrat și Rege, sfîrșind cu: „Pentru Impĕratul și Regele nostru" să fie devisa voastră pentru totdeauna!

*

Reuniune agricolă și industrială pentru Orăștie și jur. La inițiativa dlui *Dr. Ioan Mihu,* directorul institutului de credit și economii »Ardeleana« din loc, s'au întrunit anul trecut mai mulți inteligenți și fruntași din Orăștie și jur, cu scopul ca să se sfătuiască asupra înființării unei reuniuni de agricultură, cum este de ex. cea dela Sibiiu, și care să servească totodată și industriei și comerciului. Asupra înființării acestei reuniuni s'a și ajuns la deplină înțelegere, și s'au redactat și statutele cari au fost înaintate guvernului spre aprobare. Guvernul însĕ a aflat de bine ca să nu le întărească, din pricină că în titlul lor figurează și cuvêntul *română,* adecă: »Reuniune *română* de agricultură«, și le-a respins, cu adausul că cuvêntul română să se lase la o parte, și atunci el le va întări. Comitetul s'a vĕzut nevoit a se supune acestei siluiri a guvernului, și lăsând cuvêntul *română* afară, le-a trimis a doua-oară spre întărire. De această dată guvernul le-a și întărit, și astfel nu peste mult această folositoare reuniune, după-cum aflăm, își va începe activitatea. Dorim cele mai strălucite succese acestei reuniuni!

*

Intregirea parochiei a doua din Orăștie. După-cum sunten informați, comitetul parochial din Orăștie, întrunit în ședința de Duminecă, 27 Nov. n. a. c., a hotărît escrierea de concurs pentru întregirea parochiei a doua.

*

Dotațiune nouă. Adunarea generală a universității săsești ținută la 12/30 Nov. a. c. în urma insistinței alor doi deputați români — între alte dotațiuni neînsemnate — au dotat și școalele capitale gr.-or. din Orăștie și Sas-Sebeș prelângă dotațiunea deja sistemisată de câte o miie fl. încă cu câte 200 fl. pro 1899 în mod provisor. Să sperăm, că aceasta dotațiune va fi pentru viitor permanentă.

*

Numiri și înaintări. Profesorul de teologie din Blaj, dl Dr. Isidor Marcu, a fost numit secretar metropolitan și director al cancelariei archidiecesane din Blaj. Dl Emil Viciu, prof. gimnasial din Blaj a fost numit rector al internatului Vancean de băieți. Dl Stefan Pop, vicenotar consistorial, a fost numit capitular și protonotar consistorial. Dl Dr. Vasiliu Suciu, dir. spiritual în seminarul clerical archidiecesan e numit prof. de teologia dogmatică la facultatea teologică și de religiune în gimnasiul superior. Dl Aurel Florean, capelan militar cl. I. în Vișegrad e numit protopop onorar.

*

Meetinguri popoareie. Din Arad se vestește, că la inițiativa fruntașilor români din comitat, se vor ține o serie de meetinguri poporale cu scop de-a protesta în contra ultimei decisiuni a Congregației, prin care poporul este osândit a plăti banii furați de Krivány. Cel dintâiu meeting poporal se va ține Duminecă în 4 Decemvrie la *Siria.*

*

Părintele Lucaciu la Viena. Dl Dr. Vasile Lucaciu a fost sĕptĕmâna trecută la Viena, unde a stat mai multe zile. A avut o întrevedere cu primarul Vienei, Dr. Lueger.

*

Din prilegiul iubileului Cassa de păstrare a Boemiei dă ***un milion fl.*** pentru scopuri filantropice.

*

Fenomen neobicinuit. Sâmbătă în 14/26 Noemvrie c. la orele 3 p. m. o ploaie urmată de tunete și fulgere dese, a udat hotarele mai multor comune de pe valea Geoagiului-de-jos. Ploaia a venit dinspre apus de către munții Poianei și Almașului și a trecut înspre rĕsărit. Fenomenul acesta este cu atât mai caracteristic, căci până în ziua precedentă temperatura mai ales peste noapte a fost destul de scăzută (3—4° R sub 0) ear' acum deodată s'a schimbat cu tunete și fulgere. Asemenea semne cerești s'a mai vĕzut câte odată, nu însĕ cu durată atât de lungă ca de astă-dată. Poporul face conclusii superstițioase din această arĕtare cerească, noi zicem de-ar da Dumnezeu să fie de bun augur acest fenomen. De către seară cerul s'a înseninat și regina nopților strălucea în toată splendoarea sa pe bolta azurie.

*

Alegeri protestate. Cei din fruntea comitatalui Arad, vĕzênd că la alegerile municipale au învins în cele mai multe locuri Românii, au protestat alegerile și vor să hotărască timpul pentru noue alegeri.

*

Dar școalei. Dl Dr. George Popescu, advocat în Turda, a dat representanței școalei române gr.-cat. de-acolo un act, prin care dărueste acestei școale o moșie a sa, din comuna Urca, de vre-o 40 jugĕre, în valoare de 4000 fl. Fapta aceasta se laudă de sine.

*

In semn de amiciție și spre aducere aminte. La dorința M. S. Regelui Carol, s'a executat un grup simbolic cu privire la visita făcută la Sinaia de Impĕratul Francisc Iosif. Acest grup representă, între altele, două mâni cari se strîng frățește, ear' sub ele stă o inscripție în limba latină, relatând episodurile visitei imperiale și glorificând amiciția celor doi Suverani. Grupul a fost făcut în mai multe exemplare. Un exemplar în bronz a fost încrustat în unul din zidurile fațadei castelului Peleș, un al doilea, în marmură, a fost încrustat pe dinăuntru, un al treilea, în bronz, a fost încrustat în stânca numită »Franz Josef«, ear' un al patrulea, a fost dăruit Academiei-Române.

*

Grațiarea fugarilor militari. Foaia oficială aduce vestea, că M. S. Monarchul grațiază în 2 Dec. pe toți fugarii militari din țerile representate în camera imperială și le iartă pedeapsa restantă; mai departe iartă pedeapsa tuturor acelora, cari nu s'au presentat la asentare, dacă se anunță în decurs de un an; asemenea grațiază pe toți desertorii, dacă nu sunt vinovați și de alte fapte.

Mulțumită.

Preacuvioșia Sa Ilustrul Domn *Dionisie,* archimandrit în Bușteni, România, la recomandarea din partea dlui Romulus Bersan, șef de gară în Băcău, s'a milostivit grațios și ne-a dăruit pe sama bisericii noastre, șepte cărți dintre cele mai necesare la serviciul divin și adecă: 1 Evangelie, 1 Apostol, 1 Liturgier, 1 Octoich mare, 1 Molitvelnic bogat (Euhologion), 1 Molitvelnic mic (Aghiazmator) și 1 Psaltire.

Aceste prețioase cărți au fost primite cu o bucurie nespus de mare din partea credincioșilor acestei biserici.

In numele comitetului parochial și a tuturor credincioșilor aduc cele mai sincere mulțumiri milostivului Părinte pentru acest prea frumos dar. D-zeu lungească firul vieții Preacuvioșiei Sale mulți fericiți ani!

Câmpuri-Surduc, la 15 Nov. n. 1898.

Ioan Budoiu, preot.

Mulțumită.

Subscrișii în numele comitetului și al sinodului parochial român gr.-or. din Luncoiul-de-jos, venim pe această cale a aduce sinceră mulțumită stimabilei d-șoare Lucreția Stanca din Băița (Zarand) pentru darul făcut sftei biserici, donând pe sama sĕtului prestol o măsăriță în preț de 30 fl. lucrată de stimata d-șoară foarte frumos și cu multă dibăcie. Cerul să-'și reverse darurile sale atât peste stimata d-șoară cât și peste bunii ei părinți Avram și Floarea, cu al căror îndemn și ajutor s'au făcut.

Luncoiul-de-jos, la 21 Nov. n. 1898.

Ioan Fugătă, preot român gr.-or. — *Ioan Roman,* epitrop.

FEL DE FEL

Distras: »Dați-'mi voe, D-le profesor, să vĕ presint pe nevastă-mea. — Mersi — am și eu una!«

*

Tatăl: »...N'am să-'ți imput, că ai cerut dela fica mea o sĕrutare — dar' aștept, ca să cereți și dela mine«.

Funcționarul: »O sărutare?«

Tatăl: »Nu D-le, mâna ei!«

*

In Viena era în ajunul de-a se da un bal în folosul orbilor. O fată cam naivă întrebă pe mamă-sa:

— Cum, mamă! și orbii dansează?

— Nu, draga mea, acest bal este numai în profitul lor. Oamenii dansează și orbii privesc.

POSTA REDACȚIEI.

Delta. Primit. Va vedea lumina zilei în nrul viitor, deoare-ce pentru cel de față a sosit prea târziu.

Nicu. Se va publica.

Pentru redacție responsabil: **Petru P. Barițiu.**

Mulțumită publică.

In favorul sfințirii bisericii noue din Certeșul-sup., în urma apelului exmis de dato 20 Iulie v. a. c., au incurs până la 11/23 Octomvrie a. c. următoarele oferte benevole:

Lista nr. 5: Colectant dl Petru Câmpean, paroch în Fornădie, dela dl A. Stoicovici 1 fl., I. Olariu din Căenelul-de-jos 50 cr., Adam Lazar, notar 2 fl, A. Caprini 50 cr., F. Moritz din Șoimusul-Murășan 30 cr., Petru Câmpean, paroch 2 fl., P. Tovie 10 cr., L. Lucă din Fornădie 10 cr., A. Rubner 50 cr., Gola Sándor 25 cr., N. N. 22 cr., N. N. 11 cr., R. Cutean 1 fl., G. Domocos 50 cr., P. Zarea 50 cr., G. Marton 50 cr., Gaternih György 20 cr., G. Adolf 50 cr., N. N. 50 cr., Dr. Horvath 1 fl., Szocs I. 25 cr., G. Ardean 1 fl., I. Șerban 50 cr., Fr. Hossu 1 fl., Dr. A. Hossu 1 fl., Aug. A. Nicoară 1 fl., Dr. Moțiu 1 fl, I. Ardean 1 fl., Szoboszlay Samu 1 fl., Schuster A. 50 cr., Alex. Moldovan 2 fl., I. Lazarici 1 fl., L. E. 1 fl., A. Pascu 1 fl., V. Urzicean 50 cr., I. Kitzely 50 cr., R. Reisz 50 cr., S. Horvath 1 fl., Lethi Lajos 50 cr., E. Vurm 20 cr., Dr. Schulhoter 50 cr., L. Peiser 1 fl., Dr. Mendl 50 cr., I. Kovács 20 cr., A. Goldstein 30 cr., L. Pop 10 cr., N. Fekete 50 cr.. I. Popovici 60 cr., Gyulai G. 50 cr., I. Oreghean 30 cr., L. Ardelean 50 cr., G. Nicoară, paroch 1 fl., Biserica gr.-or. 5 fl., G. Romanul, protopop 2 fl., P. Mircea 50 cr., Ana Petco 1 fl., N. Ardelean 50 cr., N. Mladin 20 cr., N. Reinfeld 50 cr., Zs. Farkas 20 cr., Csató Lajos 50 cr., N. N. 50 cr., S. Kraus 30 cr., N. N. 10 cr., toți din Deva. Suma: 46 fl. 3 cr.

Lista nr. 30: Colectant dl I. Moța, paroch în Nojag, dela parochia gr.-or. Nojag a colectat 3 fl. Suma: 3 fl.

Lista nr. 1: Colectant dl A. Oprea, capelan în Sěcărěmb, dela dl Sabin Piso, protop. pens. 2 fl., Stanci Ioan 50 cr., N. Stanci 50 cr., A. Florea 50 cr., P. Vraci 50 cr., I. Iancu 2 fl., I. Vărmăjan 1 fl., I. Straja 2 fl., G. Iancu 50 cr., I. Borza 50 cr., P. Iancu 50 cr., G. Bucureștian 50 cr., T. Borza 50 cr., V. Bozeșan 50 cr., N. Mihoc 50 cr., D. Vințan 50 cr., I. Căzan 50 cr., Medruț D. 50 cr., V. Ormindean 50 cr., I. Moța 50 cr., P. Bocănici 50 cr., P. Stan 1 fl., G. Bălan 50 cr., Pompiliu Piso 1 fl. 50 cr., Sofia Magda 20 cr., S. Muntoi 1 fl., A. Florea 50 cr., P. Vințan 50 cr., M. Vințan 50 cr., G. Boldor 1 fl., C. Știrb 50 cr., A. Deac 1 fl., N. Florean 50 cr., P. Saveta 25 cr., N. Crișan 50 cr., P. Crișan 1 fl., C. Straja 50 cr., C. Luca 50 cr., S. Deac jun. 50 cr., A. Todor 50 cr., Gaf. Muntoiu 50 cr., Alimpiu Oprea, capelan 1 fl., Daniil Crișan 1 fl., I. Bațai 50 cr., M. Coloji 50 cr., I. Dudaș 50 cr., Simion Deac 2 fl., A. Mogoșan 20 cr., E. Florea 50 cr., G. Florea 20 cr., Agaftea Segesvári 1 fl., toți din comuna montană Sěcărěmb; și dl paroch Octavian Săběu din Bozeș 1 fl.

Suma: 36 fl. 85 cr.

Lista nr. 26: Dl paroch din Porcurea, Nicolae Popa, a colectat dela mai mulți parochieni gr.-or. din Porcurea și Voia suma de 7 fl. 34 cr. Suma: 7 fl. 34 cr.

Lista nr. 29: Dl Ilie Piso, paroch în Magură cu filia Toplița, a colectat dela mai mulți parochieni gr.-or. suma de 15 fl. 40 cr. ear' dela domii I. Kompodi 1 fl., K. Kompodi 30 cr., Maria Kompodi 20 cr., și Iosif Aigler 50 cr., suma de 2 fl., deci în total

Suma: 17 fl. 40 cr.

Lista nr. 35: Dl colectant Nicolae Demian, paroch în Balșa 1 fl., ear' dela 88 de credincioși 7 fl. 40 cr., Suma: 8 fl. 40 cr.

Lista nr. 24: Colectant dl Tovie Popa, paroch în Sulighet, dela Tovie Popa, paroch 1 fl., ear' dela mai mulți parochieni 2 fl. 15 cr., deci suma colectată: 3 fl. 15 cr.

Lista nr. 73: Colectant epitropul Stefan Susan, dela dl F. Brașovan 1 fl., Voian Petru 1 fl., S. Piso 1 fl., A. Iovan, înv. 1 fl., Segesvári Ferencz 50 cr., G. Tomșa 50 cr., N. N. 50 cr., L. Pipoș 25 cr., Floarea Bogar 20 cr., P. Mârze 25 cr. și Ana Mârze 20 cr., toți din Hondol. Suma: 6 fl. 40 cr.

Lista nr. 70: Dl Petru Moga din Boholt a colectat dela mai mulți credincioși din comuna Boholt Suma: 3 fl. 99 cr.

Lista nr. 60: Colectant dl Petru Perian, paroch în Trestie, ne trimite lista goală, zicênd că poporul respinge »această rugare« din motivul, că în anii trecuți dl Moise Angel (din al seu propriu) a dat bisericii din Certeș suma de 20 fl. Pentru aceasta dl Moise Angel primească stima noastră, ear' dl preot, ca și până acum, disprețul nostru.

Lista nr. 68: Colectant Alb Inochentie din Boholt, dela mai mulți domni și credincioși din popor a colectat suma de 4 fl. 60 cr.

Suma: 4 fl. 60 cr.

Lista nr. 41: Dl paroch din Vărmaga, Simion Filimon a oferit 1 fl., ear' credincioșii din comună dela 5—50 cr. în sumă de 6 fl. 73 cr. Suma: 7 fl. 73 cr.

Lista nr. 44: Colectant dl I. German, înv. în Brad, dela dl I. German 1 fl., Feier Aron 50 cr., N. N. 20 cr., și Grațiana 25 cr.

Suma: 1 fl. 95 cr.

Lista nr. 31 și 69: Colectanți Nicolae Păcurar și I. Hăncilă, ambii din comuna Bârsău, au colectat dela mai mulți binevoitori câte 10—20 cr. Suma totală: 15 fl. 25 cr.

Lista nr. 67: Dl George Oměta din Țěrěțel a colectat dela dl N. Iacob 50 cr., G. Almășan 1 fl., A. Radu 50 cr., I. Stanciu 50 cr., D. Farcaș 10 cr., E. Coțoiu 1 fl., Iulia Benea 50 cr., A. Săbău 50 cr., N. Iga 50 cr., I. Marian 50 cr., I. Marcu 1 fl., C. Marcu 1 fl., I. Uibariu 50 cr., I. Toderaș 50 cr., G. Almășan 50 cr., N. Iga 20 cr. și George Oměta 2 fl.

Suma: 11 fl. 30 cr.

Lista nr. 63: Colectant dl Nicolae Mateeș, paroch gr.-or. în Hărțěgani, dela N. Mateeș, paroch 50 cr., A. Popa, primar 50 cr., Ionuțiu Moga 50 cr., Moga Culiță 1 fl., Radu I. 1. Ioan 40 cr., și dela alți 30 marinimoși creștini, toți din Hărțěgani, câte 10—20 cr. suma de 3 fl. 24 cr., peste tot din Hărțěgani

Suma: 6 fl. 14 cr.

Lista nr. 61: Colectant dl Tovie Perian, paroch gr.-or. în Sěliște, dela dl T. Perian, paroch 50 cr., Mihăilă Mariuță 50 cr., ear' dela alți buni creștini câte 5—10—20 cr. suma de 3 fl. 52 cr., sau peste tot din comuna Sěliște s'a colectat

Suma: 4 fl. 52 cr.

Lista nr. 37: Colectant dl Iosif Bogdan, paroch gr.-or. în Mada, dela biserica gr.-or. din Mada 1 fl., dl I. Bogdan, paroch 50 cr., d-na Aneta Bogdan 50 cr., Cătălina Costea, preot. věduvă 50 cr., ear' dela mai mulți creștini marinimoși suma de 2 fl. 23 cr., în total

Suma: 4 fl. 73 cr.

Lista nr. 25: Colectant dl Simeon Cibean, înv. în Techereu-Poiana, dela dl S. Cibean 50 cr., N. Dancia 50 cr., N. Stănculescu 40 cr., Zerbia Elena 50 cr., I. Cibean 50 cr., David Aron Almașu-mic 50 cr., Târziu Aron din Almașul-mare 40 cr., ear' dela alți credincioși din Techereu și Poiană câte 5, 10 și 20 cr. în sumă de 3 fl. 35 cr., în total.

Suma: 6 fl. 65 cr.

Lista nr. 11: Dl paroch din Hărěu I. Ioanoviciu, a colectat dela dl I. Ioanoviciu 50 cr., d-na Tecla Ioanoviciu 50 cr., I. Boldor 50 cr., Mihaiu Bozan 50 cr., N. Flore 50 cr., I. Josan 40 cr., I. Radic 30 cr., Eva Jibetean 25 cr., I. Jibetean 20 cr., A. Albu s. 20 cr., I. Pârvu 20 cr., Terezia Lobonțiu 20 cr., P. Căprari 20 cr., I. Costa 20 cr., L. Igna 20 cr., S. Ioanoviciu 20 cr., D. Logoșan 20 cr., I. Moțoc 20 cr., L. Giurgiu 20 cr., V. Moisi 50 cr., A. Cozian 20 cr., Alex. Câz 50 cr., ear' dela alți buni creștini câte 5—10 cr. în sumă de 55 cr., adecă peste tot

Suma: 7 fl. 40 cr.

Lista nr. 33: Dl Petru Jibetean, proprietar în Hărěu a colectat dela dl P. Jibetean 50 cr., Báncs Iános 50 cr., Copronți A. 20 cr., I. Toma 25 cr., S. Jibetean 20 cr., G. Părěu 20 cr., M. Mneara 20 cr., Maria Cozian 50 cr.,

(Va urma.)

CALINDARUL SĚPTĚMÂNEI

Zilele	Călindarul vechiu	Călindarul nou
Dum. a 9-a, a lui Luca (26 d. Rus.), gl. 1, v. 4.		
Dum.	22 Filimon	4 Barbara
Luni	23 P. Amfilochie	5 Sa·a
Marți	24 C. Clement	6 Nicolae
Merc.	25 M. Ecaterina	7 Ambrosie
Joi	26 C. Alipie	8 (†) Z. Născ.
Vineri	27 M. Iacob	9 Leucadia
Sâmb.	28 C. Stefan	10 Iudita

Szám 697—1898. kir. végrh. (436) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirótt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbiróságnak 3108/1898. polg. számu végzése folytán Dr. Moldovan Silvius szászvárosi ügyvéd által képviselt Hercz Ármin és fiai budapesti czég ugyis a többi alap és felülfoglaltatok javára Hirsch Izidor és társa kudsiri lakosok ellen 86 frt. 51 kr. tőke, ennek 1897. évi november hó 19-től járó 5% kamatai, hátralékos 16 frt 40 kr. és 2 frt 90 kr. árverési kitüzetési költségek erejéig elrendelt és kielégitésként biróilag le és felülfoglalt és 450 frtra becsült lóvak, hintó és szerszámból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a fennti kir. járásbiróságnak 1898. V. I. 60/4. sz. végzése folytán Kudsiron adósok lakásán leendő eszközlésére **1898. évi december hó 15-én délelőtti 8 órája** kitüzetik és ahhoz venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében csakis készpénz mellett és esetleg becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Szászvároson, 1898. évi nov. 21-én.

Rácz Árpád,
kir. bir. végrehajtó.

Szám 698—1898. kir. végrh. (437) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirótt kir. birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbiróságnak 11175/1897. polg. számu végzése folytán Dr. Moldovan Silvius szászvárosi ügyvéd által képviselt Sommer és Klinger budapesti lakos valamint a többi alap és felülfoglaltatók javára Hirsch Izidor és társa kudsiri lakosok ellen hátralékos 59 frt 33 kr. tőke, ennek 1898. 9/III-tól, 295 frt 30 kr. után 1897 évi 1/VII. 7/XII-ik és 1907 után 1897. évi 8/XII. 1898. évi 8/III.-ik járó 5% kamatai 2 frt árverési kitüzetési költségek erejéig kielégitésként biróilag le és felülfoglalt és 1050 frtra becsült lóvak, bivalok, kocsi, hintó, szerszám, zongora és más ingóságok nyilvános birói árverésen eladatnak.

Mely árverésnek fennti kir. járásbiróságnak V. I. 31/4. 1898. számu végzése folytán Kudsiron adósok lakásán leendő eszközlésére **1898. évi december 15-én délelőtti 9 órája** kitüzetik, ahhoz a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ez alkalomkor az 1881. évi LX. t.-cz 107. és 108. §§-ai értelmében csakis készpénz mellett és esetleg becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szászvároson, 1898. évi nov. hó 21-én.

Rácz Árpád,
kir. bir. végrehajtó.

Szám 823—1898. kir. végrh. (438) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirott kir. birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbiróságnak 1898. V. I. 99 számu végzése folytán Oberwalder J. & Comp. nagyszebeni czég ugyis a többi alap és felülfoglaltatok javára képviselve Dr. Moldován Silvius szászváros ügyvéd által Hirsch Izidor és társa kudsiri lakosok ellen ó. é. 127 frt 2 kr. tőke, ennek 1896. évi november hó 5-től járó 5% kamatai, 23 frt. 61 kr. hátralékos eddiggi és 3 frt árverési kitüzetési költségek erejéig kielégitésként biróilag le és felülfoglalt és 1950 frtra becsült lóvak, bivalok, hintó, kocsik, szerszám, zongora, teljesen felszereltt szikvizgyár és más ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnck a tennti kir. járásbiróságnak 1898. V. I. 99/3. számu végzése folytán adósok lakásán Kudsiron **1898. évi december hó 15-én délelőtti 10 órájára** kitüzetik, melyhez a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az érintett ingók az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében csakis készpénz mellett és esetleg becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Szászváros on, 1898. évi nov. 21-én.

Rácz Arpád,
kir. bir. végrehajtó.

Anunț.

In neguțătoria de modă și manufactură a subsemnatului se primește un băiat cu *purtare morală bună* ca

Practicant.

Se cere ca băiatul sě aibă 1—2 clase reale sau gimnasiale, sě vorbească limba *română și maghiară bine,* event. și *germână.*

Stefan Sielariu,
(422) 3—3 Hațeg.

Templar român!

Subscrisul prin aceasta aduc la cunoștința on. public din loc și jur, că primesc și efectuesc ori-ce lucru ce se ține de templărie precum: *scaune, paturi, mese, dulapuri* etc., dela cele mai simple până la cele mai moderne, pe lângă prețurile cele mai moderate, concurând în această privință cu ori-cine.

Rugând on. public pentru binevoitorul seu sprigin, semnez

cu toată stima
(423) 2—2 **Dumitru Martin,**
măiestru templar în Orăștie.

Cadouri de Crăciun și Anul-Nou.

Cele mai bune și mai surprinzětoare cadouri (daruri) de Crăciun sunt

FOTOGRAFIILE

După-cum în trecut, așa și de astă-dată, pentru a înlesni on. mei musterii procurarea de fotografii ca daruri de Crăciun și Anul-Nou, le fac cunoscut, că începênd din **1 până inclusive 24 Decemvrie n. a. c., voiu scădea prețurile acestora într'un mod foarte însemnat.**

Fiindu-'mi atelierul de nou renovat și în continuu încălzit, posatul va avea loc, **ori-ce timp ar fi,** dela orele 8 înainte de ameazi până la orele 4 după ameazi.

Pentru numěroasă clientelă se roagă cu toată stima
(435) 2—2 **Adolf Schuller,** fotograf.

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMÍI, SOCIETATE PE ACȚII IN ORĚȘTIE.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3,000.000. (293) 30—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

1) **acordă împrumuturi** cu interese de **8%**;
2) **primește depuneri,** dela particulari cu **5** și cu **5½,** ear' dela corporațiuni culturale cu **6%**;
3) **cumpěră și vinde realitați**;
4) **cumpěră și vinde marfuri și producte**;
5) **arêndeaza și exarêndeaza realitați**;
6) **cumpěră și vinde efecte publice**;
7) **mijlocește operațiuni,** specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce afacere se poate resolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orěștie, 1898. Direcțiunea.

„MINERVA“ institut tipografic în Orăștie.